

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки магістра
для студентів спеціальності 081 «Право»

Полтава 2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Озерський І. В.** – д.ю.н., професор кафедри
правознавства ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Охріменко І.М. – д.ю.н., начальник кафедри Управління та роботи з персоналом
Національної академії внутрішніх справ;

Шестопалов Р. М. – к.ю.н., прокурор відділу прокуратури Дніпропетровської
області

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 5 від 24 грудня 2015 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

УЗГОДЖЕНО

На засіданні науково-методичної групи
напряму підготовки/спеціальності
протокол № 2 від 24 грудня 2015 р.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г.В.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«__» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М.Є.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Прокуратура України» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 081 «Право».

Навчальна дисципліна «Прокуратура України» належить до циклу правничих дисциплін, засвоєння яких є необхідною умовою підготовки висококваліфікованих юристів, оскільки правозастосовна та правоохоронна діяльність прокуратури передбачає необхідність виконання різноманітних функцій, ефективна реалізація яких можлива лише за умов поглибленого вивчення студентами специфіки прокурорської діяльності та подальшого умілого застосування отриманих знань та навичок на практиці.

Органи прокуратури України на сучасному етапі політичних, економічних, соціальних перетворень, зміни та удосконалення законодавства переживають процеси реформування, ознаками якого є розробка нових підходів до теоретико-правового розуміння прокурорської діяльності. Перед органами прокуратури поставлені складні завдання, успіх у вирішенні яких залежить від ефективної організації прокурорської діяльності та удосконалення її правової регламентації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність правовідносин, які виникають у сфері теоретико-правового, нормативного та методологічного регулювання організації й діяльності органів прокуратури України.

Міждисциплінарні зв'язки визначаються інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом, тісним зв'язком з комплексом базових гуманітарних та юридичних дисциплін. Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання знань із загальної теорії держави та права, конституційного права, а також з цивільного, господарського, адміністративного, кримінального права і процесу, криміналістики та криминології.

Програма навчальної дисципліни складається з двох модулів:

модуль I – Засади організації та діяльності прокуратури України;

модуль II – Функціональні напрями діяльності органів прокуратури України.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни «Прокуратура України» полягає у закріпленні, розширенні та поглибленні знань студентів щодо норм чинного законодавства, яке регулює діяльність органів прокуратури, у набутті студентами практичних навичок самостійно аналізувати стан дотримання законодавства та розробляти шляхи реагування на порушення нормативно-правових актів.

1.2. Основними завданнями дисципліни «Прокуратура України» є:

- вивчення студентами предмету, системи та основних понять навчальної дисципліни «Прокуратура України»;
- ознайомлення студентів із характеристикою сучасної системи органів прокуратури в Україні;
- дослідження студентами засад діяльності прокуратури України;
- осмислення студентами взаємодії органів прокуратури з державними органами та установами, органами місцевого самоврядування, іншими суб'єктами правовідносин;

- з'ясування студентами особливостей здійснення функцій прокуратурою України.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади діяльності прокуратури України;
- категорійно-понятійний апарат навчальної дисципліни, її специфіку;
- поняття прокуратури України, її систему;
- завдання та функції прокуратури України;
- принципи діяльності прокуратури України;
- порядок призначення на посаду прокурорів усіх рівнів;
- процесуальні права та обов'язки прокурора при підтриманні державного обвинувачення в суді;
- порядок представництва прокурором інтересів громадян або держави в суді;
- механізм здійснення нагляду прокурором за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

вміти:

- аналізувати підстави та наслідки видання актів прокурорського реагування;
- тлумачити норми чинного законодавства, що регулюють діяльність органів прокуратури;
- застосовувати сучасні методи та прийоми дослідження й аналізу напрямів діяльності прокуратури України.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль I

ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Прокуратура України». Історичні аспекти становлення органів прокуратури в Україні

Предмет та система навчальної дисципліни «Прокуратура України». Мета та завдання навчальної дисципліни «Прокуратура України». Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Прокуратура України».

Історичні етапи виникнення, становлення та розвитку прокуратури України. Новітні підходи до реформування органів прокуратури України.

Тема 2. Поняття прокуратури України та правова регламентація її діяльності

Поняття, завдання та функції прокуратури України. Особи, уповноважені на здійснення функцій прокуратури України. Роль і місце прокуратури в системі державних органів України.

Законодавство України про прокуратуру та статус прокурорів.

Поняття та класифікація нормативно-правових актів з питань організації та діяльності прокуратури України. Конституція України як правове підґрунтя діяльності прокуратури України. Закон України «Про прокуратуру» як джерело визначення правових засад організації та діяльності органів прокуратури України. Значення інших нормативно-правових актів для правової регламентації діяльності прокуратури України. Нормативні акти Генерального прокурора України.

Рішення Конституційного Суду України. Застосування практики Європейського суду з прав людини та постанов Верховного Суду України в діяльності органів прокуратури.

Тема 3. Засади діяльності прокуратури України

Поняття та значення засад діяльності прокуратури України. Принцип верховенства права. Засади законності, справедливості, неупередженості та об'єктивності. Засада територіальності. Принцип презумпції невинуватості. Засади незалежності прокурорів та політичної нейтральності прокуратури. Засада недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Засада поваги до незалежності суддів. Засади прозорості діяльності прокуратури та неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки.

Тема 4. Система прокуратури України та структура її органів

Поняття системи прокуратури України. Засади забезпечення єдності системи прокуратури України.

Поняття структури органів прокуратури. Ознаки розмежування термінів «система прокуратури» та «структура органів прокуратури». Кількісний склад органів прокуратури України.

Генеральна прокуратура України. Повноваження Генерального прокурора України. Види структурних підрозділів Генеральної прокуратури України.

Регіональні прокуратури. Повноваження керівника регіональної прокуратури. Структурні підрозділи регіональних прокуратур.

Місцеві прокуратури. Повноваження керівника місцевої прокуратури.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура: поняття та функції. Особливості підпорядкування, розташування та структури Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Повноваження заступника Генерального прокурора України - керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Військові прокуратури: поняття, функції, особливості діяльності.

Тема 5. Правовий статус прокурора

Поняття прокурора органу прокуратури. Гарантії незалежності прокурора. Межі обґрунтованої критики діяльності прокурора.

Адміністративне підпорядкування прокурорів. Визначення терміну «прокурор вищого рівня». Підстави виконання наказів та вказівок прокурорів вищого рівня.

Загальні права та обов'язки прокурора. Правила етичної поведінки прокурорів. Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури.

Заробітна плата прокурора. Відпустка прокурора. Матеріально-побутове забезпечення прокурорів. Заходи соціального захисту прокурора.

Особливості статусу прокурорів військових прокуратур.

Тема 6. Служба в органах прокуратури України

Поняття та правове регулювання служби в органах прокуратури України. Порядок призначення та звільнення Генерального прокурора України.

Вимоги до кандидатів на посаду прокурора. Порядок добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора місцевої прокуратури. Присяга прокурора.

Поняття адміністративної посади в прокуратурах. Порядок призначення прокурора на адміністративну посаду та припинення повноважень на цій посаді.

Порядок переведення прокурора на посаду до іншого органу прокуратури. Зупинення повноважень прокурора.

Загальні умови звільнення прокурора з посади, припинення його повноважень на посаді. Особи уповноважені на прийняття рішень про звільнення прокурорів з органів прокуратури.

Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Порядок оскарження до суду неправомірних рішень з питань прийняття, проходження, звільнення зі служби в органах прокуратури.

Тема 7. Відповідальність прокурора

Поняття та види відповідальності прокурора.

Дисциплінарна відповідальність прокурора. Підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності.

Поняття дисциплінарного провадження. Право на звернення до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. Порядок здійснення дисциплінарного провадження. Повноваження Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

Види дисциплінарних стягнень. Оскарження рішення, прийнятого за результатами дисциплінарного провадження.

Тема 8. Засади прокурорського самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури

Завдання та організаційні форми прокурорського самоврядування. Органи прокурорського самоврядування. Забезпечення діяльності органів прокурорського самоврядування.

Статус та склад Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. Повноваження комісії. Організація роботи та проведення засідання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

Національна академія прокуратури України: статус, особливості діяльності, шляхи реформування.

Тема 9. Міжнародне співробітництво органів прокуратури. Прокуратури зарубіжних країн

Міжнародні договори як частина національного законодавства. Правила застосування міжнародних договорів.

Міжвідомчі міжнародні договори України, що укладаються Генеральною прокуратурою України, особливості їх укладення, виконання та денонсації.

Співробітництво Генеральної прокуратури України з Радою Європи, Міжнародною асоціацією прокурорів, Консультативною радою європейських прокурорів.

Міжнародно - правове співробітництво з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства.

Моделі прокуратур у світі. Прокуратури в країнах континентальної правової системи. Прокуратури в країнах англосаксонської правової системи.

Модуль II

ФУНКЦІОНАЛЬНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Тема 10. Представництво прокуратурою інтересів держави або громадянина в суді

Поняття, основні завдання та правові підстави представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді. Шляхи здійснення представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді. Вимоги до підготовки прокурором процесуальних документів.

Особливості представництва прокурором інтересів громадянина або держави під час розгляду судами цивільних, господарських, адміністративних справ. Позовна заява прокурора. Особи, уповноважені на підписання позовних заяв. Оскарження прокурором рішень суду. Порядок подання апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України та особи, уповноважені на їх підписання.

Особливості організації представницької діяльності щодо захисту прав дітей. Організація представництва інтересів органів прокуратури та її посадових осіб в судах. Участь прокурора у виконавчому провадженні.

Огляд практики Європейського суду з прав людини щодо ролі прокурора при розгляді справ, які не стосуються кримінального права.

Тема 11. Нагляд прокурора за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність

Правова регламентація та особливості організації прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність. Завдання, підстави та предмет прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.

Повноваження прокурорів при здійсненні нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність. Строки перевірки законності заведення оперативно-розшукових справ.

Критерії оцінки ефективності прокурорського нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

Основні критерії тлумачення і застосування нормативно – правових актів з питань кримінального судочинства у світлі принципів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

Тема 12. Нагляд прокурора за додержанням законів органами, які проводять дізнання та досудове слідство

Статус прокурора у кримінальному провадженні. Правова регламентація прокурорського нагляду під час досудового розслідування. Предмет, завдання та межі прокурорського нагляду за виконанням законів органами досудового розслідування.

Організація участі прокурора у досудовому розслідуванні. Особливості прокурорського нагляду на різних стадіях досудового розслідування. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за досудовим розслідуванням у формі процесуального керівництва.

Тема 13. Підтримання державного обвинувачення

Підтримання державного обвинувачення як вид діяльності прокурора. Правове регулювання та завдання підтримання державного обвинувачення в суді.

Повноваження прокурора по підтриманню державного обвинувачення. Участь прокурора у підготовчому провадженні. Участь прокурора у судовому розгляді. Зміна обвинувачення в суді. Висунення додаткового обвинувачення, початок провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду. Промова прокурора: значення, структура, зміст. Відмова прокурора від обвинувачення: поняття, підстави, порядок та правові наслідки.

Участь прокурора у перегляді судових рішень: підстави, порядок, правові наслідки.

Тема 14. Нагляд прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

Поняття, завдання, предмет, та правове регулювання нагляду за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру. Повноваження прокурора та особливості їх реалізації, залежно від об'єкта нагляду.

Особливості прокурорського нагляду за додержанням законів у місцях позбавлення або обмеження волі. Нагляд за законністю перебування осіб у місцях тримання затриманих, попереднього ув'язнення, в інших установах, що застосовують заходи примусового характеру. Нагляд за законністю виконання покарання, не пов'язаного із позбавленням волі. Нагляд за законністю перебування осіб у місцях, де виконуються заходи примусового медичного характеру. Нагляд за законністю звільнення та умовно-дострокового звільнення.

Тема 15. Діяльність прокуратури по розгляду звернень та забезпеченню доступу до публічної інформації

Правова регламентація діяльності прокурора по розгляду звернень та забезпеченню доступу до публічної інформації. Особи, відповідальні за організацію роботи за напрямом розгляду звернень та забезпеченню доступу до публічної інформації. Завдання та зміст діяльності по розгляду звернень та забезпеченню доступу до публічної інформації. Основні критерії ефективності діяльності прокурора. Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації.

3. Рекомендована література:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та протоколи до неї // Офіційний вісник України, 1998. – № 13 (16.04.1998). Офіційний вісник України. – 2006. – № 32 (23 серпня). – Ст. 2371.
3. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 37. – Ст. 1370.
4. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 - IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32. – Ст. 1918 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
5. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 року № 742-VII // Голос України. – 2014. – 03 (01 березня). – № 39 – спецвипуск. Офіційний вісник України. – 2014. – № 19 (11 березня). – Ст. 583.
6. Про виконавче провадження: Закон України від 21 квітня 1999 року № 606-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/606-14/page>
7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV // Голос України. – 2006. – 04 (05 квітня). – № 62.
8. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII // Голос України. – 2014. – (03 серпня). – № 142.
9. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
10. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI // Голос України. – 2011. – (09 лютого) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
12. Про Конституційний Суд України від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/422/96-%D0%B2%D1%80/page2>
13. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540. Із змінами, внесеними Законом від 5 червня 2014 року № 1323-VII (1323-18) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 34. – Ст. 1166 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
14. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 8 лютого 1992 року № 2135-XII // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

15. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року № 3341-ХІІ // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 35. – Ст. 358.

16. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII // Голос України. – 2014. – (25 жовтня). – № 206.

17. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI // Голос України. – 2010. – (03 серпня). – № 142.

18. Про затвердження Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури: наказ Генерального прокурора України № 123 від 28 листопада 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/kodet.html?_m=publications&_t=rec&id=113992

19. Про координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції: наказ Генерального прокурора України № 1/1 гн від 16 січня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

20. Про організацію діяльності органів прокуратури щодо захисту прав і свобод дітей: наказ Генерального прокурора України № 16 гн від 06 грудня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

21. Про організацію діяльності органів прокуратури України з особистого прийому, розгляду звернень та забезпечення доступу до публічної інформації: наказ Генерального прокурора України № 430 гн від 30 грудня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

22. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: наказ Генерального прокурора України № 4 гн від 19 грудня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

23. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян: наказ Генерального прокурора України № 7 гн від 12 квітня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

24. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність: наказ Генерального прокурора України № 4/1 гн від 03 грудня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

25. Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України: наказ Генерального прокурора України № 1 гн від 26 грудня 2011 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

26. Про організацію роботи органів прокуратури України у галузі міжнародного співробітництва: наказ Генерального прокурора України № 223 гн від 18 вересня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

27. Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень: наказ Генерального прокурора України № 6 гн від 28 травня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

28. Про особливості діяльності військових прокуратур: наказ Генерального прокурора України № 12 гн від 29 серпня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102

Коментарі

29. Закон України «Про прокуратуру» [Текст] : наук.-практ. коментар / Лапкін А.В. – Х. : Право, 2015. – 680 с.

30. Закон України «Про прокуратуру» [Текст] : наук.-практ. коментар: станом на 15 січ. 2015 р. / А.В. Григоренко, Л.С. Григоренко, О.В. Зубов, [та ін.].- К. : Центр учб. л-ри, 2015.- 232 с.

Судова практика

31. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням товариства з обмеженою відповідальністю "Амальгама Люкс" щодо офіційного тлумачення положення частини четвертої статті 21 Закону України "Про прокуратуру" № 11-рп/2011 від 12 жовтня 2011 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-11>

32. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 1, частини першої статті 7, статей 8, 9, 10, частини четвертої статті 14, статті 17, частини першої статті 20, частини третьої статті 29 Закону України "Про прокуратуру" (справа про повноваження прокуратури відповідно до пункту 9 розділу XV "Перехідні положення" Конституції України) № 15-рп/2008 від 10 вересня 2008 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-08>

33. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України "Про інформацію" та статті 12 Закону України "Про прокуратуру" (справа К.Г.Устименка) № 5-зп від 30 жовтня 1997 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97>

34. Рішення Європейського суду з прав людини за статтею 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод «Право на життя» [Назва з екрана] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/9329>

35. Рішення Європейського суду з прав людини за статтею 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод «Заборона катування» [Назва з екрана] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/9329>

36. Рішення Європейського суду з прав людини за статтею 5 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод «Право на свободу та особисту недоторканість» [Назва з екрана] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/9329>

37. Рішення Європейського суду з прав людини за статтею 7 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод «Ніякого покарання без суду» [Назва з екрана] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/9329>

38. Рішення Європейського суду з прав людини за статтею 2 протоколу № 7 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод «Право на оскарження у кримінальних справах» [Назва з екрана] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/9329>

39. Практика Верховного суду України з питань реалізації податкової політики. База правових позицій [Назва з екрана] [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.vasu.gov.ua/db/>

Основна література

40. Лапкін А.В. Основи прокурорської діяльності в Україні: навч. посіб. у схемах / А.В. Лапкін. – Вид. 3-тє, змін. та допов. – Х. : Право, 2015. – 148 с.

41. Представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді: підруч. / [Безмашук Ю.Ю., Білоусов Ю.В., Головкін О.В. та ін.]; за заг. ред. Є.М. Блажівського, Р.О. Стефанчука. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 370 с.

42. Прокуратура України. Навчальний посібник / Молдован А.В., Кацавець Р.С. – К. : Алерта, 2016. – 270 с.

43. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами досудового розслідування: навч. посіб. / О.М. Толочко, О.В. Геселев, М.І. Бортун, Л.В. Вигівська, О.Б. Комарницька, І.Є. Мезенцева, О.І. Назарук, Є.О. Наливайко, В.Г. Неділько, С.М. Скрипниченко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 194 с.

44. Процесуальне керівництво прокурором досудовим розслідуванням: організаційно-правові та криміналістичні основи: наук.-практ. посіб. / ред. кол.: І.М. Козьяков, В.Т. Маляренко, Г.П. Середа, Є.Д. Скулиш, О.Н. Ярмиш. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 750 с.

45. Процесуальне керівництво прокурором негласними слідчими (розшуковими) діями: наук.-практ. посіб. / [Є.М. Блажівський, І.М. Козьяков, В.В. Мухін, О.В. Геселев, Л.В. Вигівська, О.І. Назарук, С.М. Скрипниченко, А.П. Слободзян, А.О. Штанько]. – К. : Національна академія прокуратури України, 2014. – 304 с.

Додаткова література

46. Бардук В. Участь державного обвинувачення у кримінальному судочинстві: як організувати роботу в районній прокуратурі // Вісник прокуратури. – 2000. – №3. – С. 81-83.

47. Білокінь Р.М. Прокурорський нагляд за діяльністю правоохоронних органів України: Дис. ...канд. юрид. наук (12.00.10) // МВС України, НАВС. – К., 2012. – 195 с.

48. Військова прокуратура в Україні: навч. посіб. / В.І. Дяченко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2015. – 254 с.

49. Дерев'янюк В.В. Індивідуально-психологічний підхід у формуванні кадрового складу атестованих прокурорських працівників / В.В. Дерев'янюк // Права людини:

проблеми забезпечення, реалізації та захисту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 24 лют. 2012 р.) : [у 4 ч.]. – Запоріжжя : Істина, 2012. – Ч. 4. – С. 9-11.

50. Дерев'янюк В.В. Кадровий менеджмент та управлінські рішення в органах прокуратури України / В.В. Дерев'янюк // Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку : зб. тез. наук. доп. за матеріалами VIII Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Луцьк, 23–24 берез. 2012 р.). – Луцьк, 2012. – С. 288-289.

51. Діяльність органів прокуратури з протидії злочинам, що вчиняються у виправних колоніях: наук.-практ. посіб. / [Горан В.А., Карпенко О.О., Книженко О.О., Ніндипова В.І., Мамедов Г.А., Єні О.В., Мозгова В.А.]; за заг. ред. Г.П. Середи. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 200 с.

52. Діяльність прокуратури зарубіжних країн поза межами кримінальної юстиції: навч. посіб. / І.С. Зарубинська, А.А. Матвієць, Н.С. Наулік, О.В. Головкін та ін. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 150 с.

53. Діяльність прокурора щодо захисту конституційних прав громадян та інтересів держави у сфері транспорту: наук.-практ. посіб. / Якимчук М.К., Козьяков І.М., Наулік Н.С. та ін. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 312 с.

54. Долежан В. Прокурор і суддя : проблеми взаємовідносин у судовому процесі / В. Долежан // Вісник прокуратури. – 2008. – № 2 (80). – С. 38-43.

55. Європейські стандарти прокурорської діяльності у кримінальному провадженні: навчальний посібник / І.М. Козьяков, О.М. Толочко, Г.О. Ганова, О.С. Мазур, Є.О. Наливайко, Я.А. Соколова; за заг. ред. доктора юридичних наук, професора І.М. Козьякова. – К.: Національна академія прокуратури України, 2015. – 200 с.

56. Застосування до засуджених умовно-дострокового звільнення: український та зарубіжний досвід: наук.-практ. посіб. / О.І. Богатирьова, А.О. Галай, О.П. Горох та ін.; за заг. ред. А.О. Галай. – К.: Національна академія прокуратури України, 2015. – 124 с.

57. Захист прокурором прав громадян та інтересів держави у сфері використання та охорони надр: наук.-практ. посіб. / [О.М. Литвак, І.М. Козьяков, В.В. Костицький та ін.]; за заг. ред. О.М. Литвака. – К.: Національна академія прокуратури України, 2015. – 192 с.

58. Каркач П.М. Функції прокуратури України : навч. посіб. / П.М. Каркач. – Х.: Право, 2015. – 248 с.

59. Косюта М. Актуальні проблеми діяльності прокуратури по захисту прав і свобод людини // Наук. записки Острозької нац. Академії, сер. «Право». – Вип. 2. – 2002. – С. 206-209.

60. Косюта М. Взаємодія правоохоронних органів у боротьбі із злочинністю // Вісник прокуратури. – 2001. – №6. – С. 7-16.

61. Кривобок В. Імідж прокурорського працівника / В. Кривобок // Вісник прокуратури. – 2003. – № 9 (27). – С. 7-9.

62. Крючко Ю.І. Проблеми підтримання державного обвинувачення у справах про навмисні вбивства. – Х., ТОВ «Пегас». – 2000. – 246 с.

63. Литвак О. Особливості управління кадрами органів прокуратури України: проблеми правового регулювання / О. Литвак, П. Шумський // Вісник Національної академії прокуратури України. – К., 2013. – № 1 (29). – С. 5-10.

64. Озерський І.В. Виховний вплив прокурора під час розгляду судових справ поза кримінально-правовою сферою / І. В. Озерський // Судова апеляція. – 2010. – № 2. – С. 136-141.

65. Озерський І.В. Внутрішні та зовнішні чинники оптимізації виховного впливу в діяльності органів прокуратури / І.В. Озерський // Соціально-гуманітарні науки, економіка, право : нові виклики, практика інновацій : матеріали Всеукр. наук-практ. конфер., (м. Полтава, 17-18 квітн. 2014 р.). – К : Університет «Україна», 2014. – С. 349-364.

66. Озерський І.В., Дерев'яненко В.В. Кадровий менеджмент в органах прокуратури : Монографія. – Полтава, 2012. – 504 с.

67. Озерський І.В. Конфлікти в діяльності органів прокуратури: Лекція / І. В. Озерський. – Полтава: Вид-во «Полтавський літератор». – К., 2014. – 86 с.

68. Озерський І.В. Профілактично-виховна робота в органах прокуратури (психолого – правовий аспект) / І.В. Озерський // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія Юридичний вісник Повітряне і космічне право. – К., 2010. – № 1(14). – С. 83-85.

69. Озерський І.В. Психологічне забезпечення роботи з кадрами в органах прокуратури: [монографія] / Озерський І.В. – Полтава : Полтав. літератор, 2009. – 760 с.

70. Озерський І.В. Психологія прокурорської діяльності: [навч. посіб.] / Озерський І.В. – Полтава : Копі-центр, 2008. – 246 с.

71. Попов Г.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів щодо захисту прав і свобод неповнолітніх: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.10) // Нац. акад. прокуратури України. – К.: 2011. – 16 с.

72. Прокурорське самоврядування: моногр. / [І.М. Козьяков, А.М. Мудров, О.О. Долгий та ін.]. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 68 с.

73. Прокурорський нагляд за додержанням і застосуванням законів у сфері надання адміністративних послуг: наук.-практ. посіб. / І.М. Козьяков, Н.С. Наулік, М.В. Руденко та ін.; за заг. ред. М.В. Косюти. – К.: Національна академія прокуратури України, 2014. – 122 с.

74. Участь прокурора у кримінальному провадженні в суді апеляційної інстанції: навч.-практ. посіб. / О.В. Сапін, О.М. Коріняк. – К.: Національна академія прокуратури України, 2015. – 86 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Об'єктами системи поточного та підсумкового контролю є робота студентів на семінарських (практичних) заняттях та виконаних індивідуальних (домашніх) завдань. Поточний контроль здійснюється при проведенні семінарських (практичних) та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів. При проведенні практичних занять - контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій.

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється у формі ПМК (заліку).

5. Засоби діагностики успішності навчання

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за результатами поточного контролю знань. Загальна сума набраних балів протягом семестру за поточну успішність максимально складає 100. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) передбачає, що студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Оцінка «дуже добре» (82-89 балів) передбачає, що студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі, у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка «добре» (74-81 бал) передбачує, що студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача й самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

Оцінка «задовільно» (64-73 бали) передбачає, що студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка «достатньо» (60-63 бали) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю» (35-59 балів) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Оцінка «незадовільно з обов'язковим вивченням залікового кредиту» (1-34 бали) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.